

[Camre]

hæng, fordi der er en substitutionsmulighed, og fordi det, vi gør i forbindelse med dette lovforslag, er centralt for, om denne substitution lykkes.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage til ordførerrækken.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal lige starte med en enkelt bemærkning til hr. Sønderby, som åbenbart er noget optaget af, at jeg i en Radiotingsudsendelse er kommet til at sige, at han led af forfølgelsesvanvid. Jeg lægger såmænd ikke mere i det, og det skal ikke tages mere højtideligt, end når man siger det samme om kvinder, når de ind imellem siger et par ord om ligestilling. Jeg tror, der er en klar parallel dér.

I øvrigt synes jeg, det er vigtigt at fastholde, at dette lovforslag, som nogle ordførere jo har været inde på, også er en opfølgning af NPO-planen, og at vi derfor ikke bare kan tage en diskussion om naturgødningen, men også er nødt til at tage en diskussion om handelsgødningen.

Så skal jeg i øvrigt ikke bidrage til, at vi går helt tilbage til dengang, da vi vedtog NPO-planen, men blot repetere, at vor opfattelse dengang var og fortsat er, at der er bidrag fra begge sider: der er bidrag fra både handelsgødningen og naturgødningen. Det, vi her behandler, er så i første række en miljøstøtte til husdyrbruget, men jeg synes, det er vigtigt at fastholde, at begge ting er inde i det, og at det ene ikke kan løses isoleret fra det andet.

Til hele diskussionen om, at der også – og det er også til hr. Rønholt – foregår nogen omdannelse i naturen, vil jeg sige, at det er jo så rigtigt, som det er sagt. Det gør der, men det er jo ikke problemet; problemet er mængden. Det er jo ikke problemet, at der er nitrat i vandet, men det er mængden af nitrat i vandet. Derfor er der ikke noget særligt sigende i at henvise til naturen, for i naturen er der en eller anden form for balance, men problemet opstår, når vi andre blander os i den. Det siger jeg også, fordi det er vores opfattelse, når vi diskuterer hele dette spørgsmål, at det er vigtigt at fremme en udvikling, hvor det er muligt at anvende naturgødning økologisk, men der skal også fremmes en udvikling, hvor handelsgødningen ikke blot

anvendes økonomisk, men også anvendes økologisk.

Her er jeg enig med de ordførere, der har været inde på, at når vi diskuterer NPO-planen, så er vi også nødt til at diskutere hele landbrugets udvikling. Det er fuldstændig afgørende for diskussionen om, hvad det er for en miljøstøtte, vi skal have, hvordan vi skal forholde os til hele forureningsproblemet.

Det er ikke nemt, men jeg tror, at vi i øjeblikket er inde i en utrolig strukturomlægning i landbruget, måske på linje med, hvad vi så i 1700-tallet, hvor der skete en omlægning meget hurtigt, på 20-30 år. Derfor risikerer vi her at lave en lovgivning til et landbrug, der ikke længere eksisterer. Og så er vi jo sådan set lige vidt. Og derfor kan vi ikke vedtage denne plan, uden at vi også får diskuteret, hvad det er for en udvikling, vi vil have i landbruget, og diskuteret, om vi bryder os om den udvikling, der sker i landbruget i øjeblikket.

For vort vedkommende – ikke fordi jeg skal slå mig op som landbrugspolitisk ordfører her i dag – vil jeg dog gerne sige, at den udvikling, vi vil fremme, ikke er den storkoncentration, vi ser rundt omkring. Det, vi godt vil fremme, er en anden form for landbrugsudvikling, bl.a. fordi vi tror på, at vi ikke kan håndtere storkoncentrationen i landbruget rent økologisk, rent miljømæssigt. Derfor vil vi fremme en udvikling, der støtter familiebruget og deltidslandbruget osv.

Når jeg også nævner koncentrationen af dyr, er det selvfølgelig ikke blot et miljømæssigt synspunkt, men så sandelig også et dyreværnssynspunkt. Vi har snakket meget om burhøns, og vi har jo også – socialdemokratiet og de radikale – udarbejdet et forslag vedrørende burhøns, men hvad er det, der foregår inden for svinebruget? Er det meget bedre end det, der foregår i forbindelse med burhøns? Det er det formentlig ikke. Derfor kan det ikke nytte noget, at vi diskuterer dette her uden også at kikke på spørgsmålet om koncentration af dyr.

Så skal jeg til sidst sige noget om finansieringen. Det er vores opfattelse, at midlerne til denne ordning ikke skal tages fra miljøministeriet. Midlerne skal tages fra landbrugsministeriet. Om det så skal ske på den ene eller på den anden konto, skal jeg ikke blande mig i. Jeg har selvfølgelig nogle meninger